

Na temelju članka 15. Zakona o mjerama ograničavanja (Narodne novine, broj: 133/2023), Upravni odbor Hrvatske odvjetničke komore, temeljem ovlasti iz članka 18. stavak 1. točka 1. Statuta Hrvatske odvjetničke komore (Narodne novine, broj: 151/2022), na sjednici održanoj 6. lipnja 2024., donio je

## P R A V I L N I K

### **o politikama, kontrolama i postupcima za provođenje mjera ograničavanja**

## **Sadržaj**

### I. UVOD

I.1. OPĆENITO O MJERAMA OGRANIČAVANJA

I.2. OPĆENITO O ZAKONU O MJERAMA OGRANIČAVANJA

I.2.a. Kaznene odredbe

### II. MJERE OGRANIČAVANJA

II.1. VRSTE MJERA OGRANIČAVANJA

II.1.a. Ograničenje raspolaganja imovinom

II.1.b. Zabrana ulaska sankcioniranih osoba na državno područje RH ili zabrana njihovog tranzita preko državnog područja RH

III.1.c. Potpuni ili djelomični prekid gospodarskih odnosa

III.1.d. Potpuno ili djelomično ograničenje trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga te poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija

III.1.e. Embargo na oružje i vojnu opremu

III.1.f. Prekid diplomatskih odnosa

II.2. SUBJEKTI NA KOJE SE PRIMJENJUJU MJERE OGRANIČAVANJA

II.3. IZRAVNA PRIMJENA

III. OBVEZNICI PRIMJENE MJERA OGRANIČAVANJA

III.1. DUŽNOST OBAVJEŠTAVANJA

III.2. POSTUPANJE U SLUČAJU SUMNJE NA KRŠENJE ILI IZBJEGAVANJE MJERE OGRANIČAVANJA

IV. SUSTAV PRIMJENE MJERA OGRANIČAVANJA

IV.1. IDENTIFIKACIJA PRIJETNJI I IZLOŽENOSTI

IV.2. ANALIZA RIZIKA

IV.3. MJERE UBLAŽAVANJA RIZIKA

IV.4. REDOVITO AŽURIRANJE

V. SUSTAV UPRAVLJANJA RIZIKOM OD KRŠENJA MJERA OGRANIČAVANJA I POSTIZANJA USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

V.1. OPĆA DUBINSKA ANALIZA

V.1.a. Prikupljanje podataka

V.2. POJAČANA DUBINSKE ANALIZE

V.2.a. Indikatori za provođenje pojačane dubinske analize

V.2.b. Pojačana dubinska analiza u odnosu na subjekte odnosa

V.2.c. Pojačana dubinska analiza u odnosu na transakcije, tok novca i rute robe

V.2.d. Pojačana dubinska analiza u odnosu na robu

VI. OVLASTI I ODGOVORNOSTI OSOBE ZADUŽENE ZA MJERE OGRANIČAVANJA

VI.1. IMENOVANJE OSOBE ZADUŽENE ZA MJERE OGRANIČAVANJA

IV.2. POSTUPANJE OSOBE ZADUŽENE ZA MJERE OGRANIČAVANJA

V. POSTUPANJE SVIH ZAPOSLENIKA U PRIMJENI I PROVOĐENJU MJERA OGRANIČAVANJA

V.1. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA FIZIČKE OSOBE, OBRTNIKA I OSOBE KOJA OBAVLJA DRUGU SAMOSTALNU DJELATNOST

V.2. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA PRAVNE OSOBE

V.2.a. Utvrđivanje i provjera identiteta zakonskog zastupnika pravne osobe

V.3. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA PUNOMOĆNIKA FIZIČKE OSOBE, OBRTNIKA I OSOBE KOJA OBAVLJA DRUGU SAMOSTALNU DJELATNOST, TE PUNOMOĆNIKA PRAVNE OSOBE

V.4. UTVRĐIVANJE STVARNOG VLASNIKA STRANKE I SUBJEKTA KONTROLE

V.5. UTVRĐIVANJE POVEZANIH OSOBA

V.6. POSTUPANJE U SLUČAJU SUMNJE NA POGREŠNO UTVRĐEN IDENTITET  
VI. ČUVANJE PODATAKA, NAČIN VOĐENJA I SADRŽAJ EVIDENCIJA PODATAKA O  
PROVEDBI MJERA OGRANIČAVANJA  
VII. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I IZOBRAZBA ZAPOSLENIKA  
VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

## I. UVOD

### I.1. OPĆENITO O MJERAMA OGRANIČAVANJA

Mjere ograničavanja (sankcije) su instrument diplomatske ili gospodarske prirode kojima se nastoje promijeniti aktivnosti ili politike poput kršenja međunarodnog prava ili ljudskih prava, ili politike koje ne poštju vladavinu prava ili demokratska načela.

Mjere ograničavanja donosi Vijeće sigurnosti UN-a djelujući na temelju poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda, Europska unija, a može ih donijeti i Vlada Republike Hrvatske.

Na službenim stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova<sup>1</sup> nalazi se objava u svezi Mjera ograničavanja u kojoj je navedeno da su iste instrument diplomatske ili gospodarske prirode kojima se nastoji promijeniti aktivnosti ili politike poput kršenja međunarodnog prava ili ljudskih prava, ili politike koje ne poštju vladavinu prava ili demokratska načela, pri čemu je ukazano kako je ulaskom Republike Hrvatske u Europsku Uniju pravna stećevina Europske Unije postala je pravno obvezujuća u Republici Hrvatskoj, a Europska unija primjenjuje sankcije ili mjere ograničavanja u provođenju posebnih ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) određenih u članku 11. Ugovora o Europskoj uniji.

Sukladno Povelji Ujedinjenih naroda, Vijeće sigurnosti UN-a usvaja mjere ograničavanja kroz rezolucije koje su obvezujuće za sve države članice Ujedinjenih naroda - Sanctions | United Nations Security Council<sup>2</sup>. Mjere ograničavanja usvojene od strane UN-a obvezujuće su za sve fizičke i pravne osobe i subjekte u RH od trenutka njihova donošenja, a osim mjera ograničavanja usvojenih od strane Vijeća sigurnosti UN-a, EU donosi i svoje autonomne mjere ograničavanja.

Na službenim stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova nalaze se Sankcijski režimi koji su na snazi<sup>3</sup>, kao i Opće smjernice o primjeni Zakona o mjerama ograničavanja<sup>4</sup> koje su donesene sa svrhom podizanje razine svijesti i jedinstvene primjena mjerodavnog zakona i koje se odnose na sve obveznike.

Ujedno, na navedenoj stranici nalaze se i Smjernice EU za učinkovitu provedbu restriktivnih mjera<sup>5</sup>, a Vijeće Europske unije objavilo je i dokument koji sadrži najbolje prakse EU-a za učinkovitu provedbu mjera ograničavanja<sup>6</sup>, dok su na mrežnim stranicama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda objavljene međunarodne smjernice i standardi za provedbu mjera ograničavanja protiv terorizma<sup>7</sup>.

---

<sup>1</sup> <https://mvep.gov.hr/vanjska-politika/međunarodne-mjere-ogranicavanja/22955>

<sup>2</sup> <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/information>

<sup>3</sup> <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>,

[https://mvep.gov.hr/UserDocsImages/2024/Konsolidirani%20popis%204-3-2024\\_6.3.2024.\\_123503.pdf](https://mvep.gov.hr/UserDocsImages/2024/Konsolidirani%20popis%204-3-2024_6.3.2024._123503.pdf),

<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>

<sup>4</sup> <https://mvep.gov.hr/UserDocsImages/2024/slike/dmku/Op%C4%87e%20smjernice%20o%20primjeni%20zakona%20o%20mjerama%20ogranici%C4%8Davanja.pdf>

<sup>5</sup> <https://mvep.gov.hr/UserDocsImages/2022/datoteke/SMJERNICE%20EU-a%20za%20u%C4%8Dinkovitu%20provedbu%20restriktivnih%20mjera.pdf>

<sup>6</sup> <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10572-2022-INIT/en/pdf>

<sup>7</sup> <https://www.un.org/securitycouncil/ctc/>

## I.2. OPĆENITO O ZAKONU O MJERAMA OGRANIČAVANJA

Zakon o mjerama ograničavanja<sup>8</sup> (u dalnjem tekstu: Zakon) uređuje primjenu, provođenje i nadzor nad primjenom mjera ograničavanja koje se u Republici Hrvatskoj provode na temelju obvezujućih pravnih akata Europske unije, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija te mjera ograničavanja koje donosi Vlada Republike Hrvatske.

Člankom 8. Zakona određeni su obveznici postupanja u skladu s navedenim zakonom te tijela nadležna za primjenu mjera ograničavanja. Tako je stavkom 1. navedenog članka određeno da su sve fizičke i pravne osobe, tijela državne uprave i drugi subjekti dužni postupati u skladu s odredbama navedenog zakona i propisima donesenim na temelju istog, dok je stavkom 2. navedenog članka određeno da su fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost, pravne osobe, tijela državne uprave i drugi subjekti dužni osigurati izravnu primjenu mjera ograničavanja u svom djelokrugu.

Člankom 13. stavkom 1. točkama 1.a. i 1.b. te točkama 2., 3. i 4. Zakona određeno je da su Porezna uprava i Financijski inspektorat te Hrvatska narodna banka i Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga nadležni za nadzor provedbe mjera ograničavanja kod obveznika koje nadziru u skladu s propisima kojima je regulirano sprječavanje pranja i financiranja terorizma.

Člankom 9. stavkom 1. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" br. 108/17., 39/19., 151/22.) određeno je da se mjere, radnje i postupci za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma određeni navedenim Zakonom provode prije i/ili prilikom svake transakcije, kao i pri sklapanju pravnih poslova kojima se stječe ili koristi imovina te u ostalim oblicima raspolažanja sredstvima, pravima i drugom imovinom koji mogu poslužiti za pranje novca i financiranje terorizma. Člankom 9. stavkom 2. točkom 18. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma određeno je da su osobe koje obavljaju profesionalnu djelatnost (odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, društvo za porezno savjetništvo, porezni savjetnik, vanjski računovođa koji je fizička ili pravna osoba koja obavlja računovodstvene usluge) obveznici primjene mjera radnji i postupaka iz stavka 1. članka 9. navedenog zakona za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma propisanih Zakonom. kao obveznici provedbe mjera.

Člankom 81. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma propisano je da nadzor nad obveznicima iz članka 9. navedenog Zakona u provedbi odredaba istog Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata obavljaju Hrvatska narodna banka, Financijski inspektorat, Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga i Porezna uprava.

Dakle, u smislu članka 13. Zakona, Porezna uprava, Financijski inspektorat, Hrvatska narodna banka i Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, nadležni su za nadzor provedbe mjera ograničavanja, između ostalih, kod odvjetnika i odvjetničkih društava.

Člankom 15. stavkom 1. Zakona određeno je da su subjekti nadzora koje nadziru Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, Porezna uprava i Financijski inspektorat dužni donijeti pisane politike, kontrole i postupke za provođenje mjera ograničavanja te ih provoditi u praksi i najmanje jednom godišnje preispitivati i ažurirati.

---

<sup>8</sup> Zakon o mjerama ograničavanja (Narodne novine 133/2023), stupio na snagu 15. studenog 2023. godine

Ujedno, stavkom 2. navedenog članka određeno je da su navedeni subjekti nadzora dužni predmetne politike, kontrole i postupke integrirati u sustav unutarnjih kontrola.

Sukladno članku 15. stavku 4. Zakona, prilikom izrade politika, kontrola i postupaka iz stavka 1. navedenog članka subjekti nadzora obvezni su u obzir uzeti dostupna tumačenja Stalne skupine, Europske komisije, kao i najbolje prakse Europske unije za učinkovitu provedbu mjera ograničavanja, kao i smjernice iz stavka 8. navedenog članka koje europska nadzorna tijela donose u skladu sa svojim ovlastima, a u odnosu na koje su se Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Financijski inspektorat očitovali da ih se obvezuju u cijelosti ili djelomično pridržavati.

Sukladno članku 15. stavku 8. Zakona, Hrvatska narodna banka, Financijski inspektorat i Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na svojim mrežnim stranicama objavljaju poveznice na tekstove smjernica kojih će se Hrvatska narodna banka, Financijski inspektorat i Hrvatska agencija za nadzor i/ili njihovi subjekti nadzora u cijelosti ili djelomično pridržavati ili s kojima se do određenog roka namjeravaju uskladiti, zajedno s obavijesti koja će u odnosu na pojedine smjernice sadržavati sljedeće informacije:

1. na koje se subjekte nadzora smjernica odnosi
  2. primjenjuje li se smjernica u cijelosti ili djelomično i
  3. datum stupanja na snagu i početka primjene smjernice, s definiranim prijelaznim razdobljima,
- a sukladno stavku 9. navedenog članka subjekti nadzora Hrvatske narodne banke, Financijskog inspektorata i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i osobe na koje se smjernice iz stavka 8. navedenog članka primjenjuju dužni su poduzeti sve potrebne aktivnosti radi usklađenja s tim smjernicama.

### **I.2.a. Kaznene odredbe**

Člankom 21. Zakona propisane su kaznene odredbe pa je tako određeno da će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina kazniti tko ne provede, ne primjeni ili na drugi način postupi suprotno odredbama mjera ograničenja potpunog ili djelomičnog ograničenja trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga, poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija te embarga na oružje i vojnu opremu, koje su na snazi u Republici Hrvatskoj, kao i tko ne provede, ne primjeni ili na drugi način postupi suprotno odredbama mjera ograničenja raspolažanja imovinom, zabrane ulaska na državno područje Republike Hrvatske ili zabrane tranzita preko državnog područja Republike Hrvatske, koje su na snazi u Republici Hrvatskoj. Tko kaznena djela određena navedenim člankom počini iz nehaja, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

## **II. MJERE OGRANIČAVANJA**

### **II.1. VRSTE MJERA OGRANIČAVANJA**

Mjere ograničavanja sukladno članku 4. stavku 1. Zakona smatraju se:

1. mjere Europske unije koje se donose na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji ili na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
2. mjere utvrđene rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda
3. mjere drugih međunarodnih organizacija koje obvezuju Republiku Hrvatsku sukladno međunarodnom pravu i
4. mjere donesene odlukom Vlade na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Prema članku 4. stavku 2. Zakona, mjere ograničavanja obuhvaćaju:

1. ograničenje raspolaganja imovinom
2. zabranu ulaska na državno područje Republike Hrvatske ili zabranu tranzita preko državnog područja Republike Hrvatske
3. potpuni ili djelomični prekid gospodarskih odnosa
4. potpuno ili djelomično ograničenje trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga te poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija
5. embargo na oružje i vojnu opremu
6. prekid diplomatskih odnosa i
7. druge mjere u skladu s međunarodnim i europskim pravom.

#### **II.1.a. Ograničenje raspolaganja imovinom**

Imovinom i drugim sredstvima u smislu Zakona, smatraju se bilo koja imovina koja uključuje, ali se ne ograničava na finansijsku imovinu, gospodarske izvore (uključujući naftu i druge prirodne izvore), imovinu svake vrste, materijalnu ili nematerijalnu, pokretnu ili nepokretnu, neovisno o tome kako je ona stečena, kao i pravne dokumente ili instrumente u bilo kojem obliku, uključujući elektroničke ili digitalne, kojima se dokazuje vlasništvo ili udio u takvim sredstvima i imovini što uključuje, ali se ne ograničava na bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, novčane uputnice, dionice, poslovne udjele, vrijednosnice, obveznice, mjenice ili akreditive te bilo kakve kamate, dividende ili drugi prihod ili vrijednost koja je stečena ili proizlazi iz takvih sredstava i druge imovine te svaka druga imovina koja može biti upotrijebljena za stjecanje sredstava, dobara ili usluga, uključujući virtualnu imovinu kako je definirana u zakonu kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Ograničavanje raspolaganja imovinom u smislu Zakona, među ostalim, smatra se:

1. zamrzavanje cijelokupne imovine i drugih gospodarskih izvora koji su u vlasništvu, posjedu ili na drugi način pripadaju subjektu prema kojem se mjere primjenjuju ili su pod njegovom kontrolom ili nadzorom te imovine i drugih sredstava pod zajedničkim ili neizravnim nadzorom subjekta, prema kojem se mjere primjenjuju, te zamrzavanje finansijskih sredstava i imovine koji proizlaze ili su nastali iz finansijskih sredstava ili druge imovine u vlasništvu ili pod izravnom kontrolom subjekta prema kojem se mjere primjenjuju te finansijskih sredstava ili druge imovine osoba koje djeluju u ime ili po nalogu subjekta prema kojem se mjere primjenjuju,
2. zabrana pristupa finansijskim sredstvima i drugim gospodarskim izvorima te zabrana stavljanja na raspolaganje finansijskih sredstava i gospodarskih izvora, izravno ili neizravno,

subjektu prema kojemu se mjere primjenjuju ili putem povezanih osoba koje djeluju u ime ili za račun subjekta.

U odnosu na mjere ograničenja raspolaganja imovinom obveznici su dužni redovito i u realnom vremenu pratiti promjene sankcijskih popisa (dodavanje pravnih i fizičkih osoba i drugih subjekata na popis, kao i njihovo brisanje s popisa), a po objavi informacije na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za vanjske poslove o stupanju na snagu mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. Zakona dužni su bez odgode:

- provesti provjeru ažuriranih popisa te popise usporediti sa imovinom koju drže te poslovnim i ostalim odnosima koje potencijalno imaju s osobama koje se nalaze na popisima
- osigurati zamrzavanje imovine osoba koje se nalaze na popisima te provesti zahtijevano ograničenje odnosno zabranu poslovanja sa sankcioniranom osobom
- obavijestiti ministarstvo nadležno za vanjske poslove o provedenom zamrzavanju imovine.

Sukladno članku 8. stavku 19. Zakona, subjekti iz članka 8. stavka 2., mogu, najdulje na rok od deset radnih dana, privremeno ograničiti raspolaganje gospodarskim izvorima i finansijskim sredstvima kada je nužno provjeriti podatke o određenoj osobi ili sredstvima, uključujući pribavljanje dodatnih podataka, informacija i dokumentacije u zemlji i inozemstvu ili kada postoje razlozi za sumnju da su gospodarski izvori, finansijska sredstva ili određena osoba predmetom mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona. Nakon isteka navedenog roka, ako utvrde da su gospodarski izvori, finansijska sredstva ili određena osoba predmetom mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, dužni su primijeniti tu mjeru ograničavanja.

#### **II.1.b. Zabrana ulaska sankcioniranih osoba na državno područje RH ili zabrana njihovog tranzita preko državnog područja RH**

Zabrana ulaska na državno područje RH ili zabrana tranzita preko državnog područja RH predstavlja mjeru koja osobama protiv kojih je ta mjera ograničavanja usvojena treba onemogućiti da na bilo koji granični prijelaz i na bilo koji način uđu na državni teritorij RH, bilo s namjerom da na njemu borave ili da kroz njega samo prođu u tranzitu.

Za primjenu ove mjere primarno je nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova, koje će u slučaju da osoba protiv koje je uvedena ova mjera ograničavanja pokuša ući na državni teritorij Republike Hrvatske takav pokušaj spriječiti bez obzira o kojoj se vrsti graničnog prijelaza radilo.

#### **III.1.c. Potpuni ili djelomični prekid gospodarskih odnosa**

Potpuni prekid gospodarskih odnosa znači potpuni prekid svih gospodarskih aktivnosti u odnosu na državu protiv koje je takva mjera uvedena. Djelomični prekid gospodarskih odnosa predstavlja prekid dijela gospodarskih aktivnosti u odnosu na državu protiv koje je takva mjera uvedena

Za primjenu ove mjere primarno je nadležno Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

#### **III.1.d. Potpuno ili djelomično ograničenje trgovine, uvoza, izvoza, provoza, pružanja usluga te poštanskog prometa, prometnih, elektroničkih i drugih komunikacija**

Potpuno ograničavanje pojedinih gospodarskih aktivnosti znači potpuni prekid bilo koje od

njih. Njihovo djelomično ograničavanje znači njihov prekid u pogledu pojedinih vrsta robe, usluga, prometa ili komunikacija. Pri obavljanju redovnih gospodarskih aktivnosti sa zemljama koje nisu u režimu mjera ograničavanja potrebno je posvetiti posebnu pažnju utvrđivanju krajnjeg korisnika, s ciljem da se redovito obavljanje gospodarskih aktivnosti ne koristi za izbjegavanje mjera ograničavanja.

Za primjenu ove mjere ograničavanja u pogledu uvoza, izvoza i provoza primarno je nadležna Carinska uprava; za primjenu ove mjere u pogledu pružanja usluga, nadležno je svako tijelo koje sukladno svom djelokrugu i ovlastima nadzire ili regulira uslužne djelatnosti u RH.

### **III.1.e. Embargo na oružje i vojnu opremu**

Embargo na oružje i vojnu opremu obuhvaća zabranu izvoza oružja i vojne opreme u zemlju protiv koje je uvedena ova mjera. Posebno je važno da pri izvozu u zemlje koje nisu u režimu mjera ograničavanja bude jasno naznačeno tko je krajnji korisnik, kako bi se izbjeglo da izvezeno oružje ili vojna oprema završe u zemlji protiv koje je ova mjera ograničavanja uvedena.

Za primjenu ove mjere primarno je nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja koje je koordinator Povjerenstva za robu vojne namjene.

### **III.1.f. Prekid diplomatskih odnosa**

Prekid diplomatskih odnosa znači povlačenje diplomatskog osoblja i zatvaranje diplomatskog predstavništva u državi protiv koje se ta mjera uvodi. Također, od takve se države traži da njezino diplomatsko osoblje napusti zemlju i zatvori svoje diplomatsko predstavništvo.

Za primjenu ove mjere primarno je nadležno Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

## **II.2. SUBJEKTI NA KOJE SE PRIMJENJUJU MJERE OGRANIČAVANJA**

Subjekti na koje se primjenjuju mjere ograničavanja su fizičke i pravne osobe, države, teritoriji i entiteti, organizacije i drugi subjekti na teret koji su relevantnim dokumentima, EU, UN-a ili RH (sankcionirane osobe i subjekti) uvedene mjere ograničavanja te povezane osobe.

## **II.3. IZRAVNA PRIMJENA**

Sukladno članku 7. Zakona, mjere ograničavanja iz članka 4. stavka 1. Zakona izravno se primjenjuju u Republici Hrvatskoj bez odgode s danom njihova stupanja na snagu.

Mjere ograničavanja uvedene rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, kao i konsolidirani sankcijski popisi Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda izravno su obvezujući u Republici Hrvatskoj do trenutka donošenja ili ažuriranja odgovarajućeg pravnog akta Vijeća Europske unije. Ministarstvo nadležno za vanjske poslove objavljuje bez odgode na svojoj mrežnoj stranici informaciju o stupanju na snagu mjera ograničavanja iz članka 4. stavka 1. Zakona, zajedno s poveznicom na važeće sankcijske popise Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i Europske unije. Navedene mjere obveznici su dužni primjenjivati od trenutka njihove objave.

Radi osiguravanja učinkovite provedbe mjera ograničavanja ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi u elektroničkom obliku bazu podataka o mjerama ograničavanja koja sadrži ažurirane mjere iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona i koja je dostupna na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

### **III. OBVEZNICI PRIMJENE MJERA OGRANIČAVANJA**

Sukladno članku 8. Zakona, sve fizičke i pravne osobe, tijela državne uprave i drugi subjekti dužni su postupati u skladu s odredbama Zakona i propisima donesenim na temelju Zakona, a fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost, pravne osobe, tijela državne uprave i drugi subjekti dužni su osigurati izravnu primjenu mjera ograničavanja u svom djelokrugu.

Nakon stupanja na snagu mjere ograničavanja imaju prednost nad svim ugovornim obvezama koje su preuzete prije stupanja na snagu određene mjere ograničavanja. Tako se mjere ograničavanja primjenjuju bez obzira na bilo kakva prava dodijeljena ili obaveze preuzete bilo kojim ugovorom koji je stupio na snagu prije njihovog stupanja na snagu te isključuju dovršenje aktivnosti kojima se provode ugovori sklopljeni prije njihovog stupanja na snagu. U svrhu osiguranja pravovremene primjene mjera ograničavanja, obveznici su dužni redovito i u realnom vremenu pratiti promjene sankcijskih popisa te integrirati postupke za provedbu mjera ograničavanja u vlastite poslovne modele.

Kada se sankcije ukinu u cijelosti ili u odnosu na određene sankcionirane osobe ili subjekte, odnosno kada Vijeće sigurnosti UN-a i/ili Vijeće EU odluče ukinuti sankcije, ukida se i primjenjena mjera ograničavanja. Obveznici primjene mjera ograničavanja dužni su odluku o prestanku mjere ograničavanja provesti samostalno i bez odgode.

#### **III.1. DUŽNOST OBAVJEŠTAVANJA**

Sukladno članku 8. stavku 24. Zakona, o primjeni mjera ograničavanja subjekt je obvezan bez odgađanja, a najkasnije sljedeći radni dan, izvijestiti tijelo koje vodi Zbirku podataka iz članka 16. Zakona te nadzorno tijelo iz članka 13. Zakona koje je zaduženo za nadzor nad takvim subjektom.

Obveznici nadzora Financijskog inspektorata sve obavijesti u skladu člankom 8. stavkom 24. ZMO-a dostavljaju na adresu elektroničke pošte sankcije.fi@mfin.hr.

Ujedno, subjekt je obvezan o primjeni mjera ograničavanja izvijestiti i drugo relevantno tijelo ako je obveza obavještavanja propisana uredbom Europske unije, na način i u roku koji je propisan uredbom.

U slučaju utvrđivanja postojanja okolnosti koje upućuju na mogućnost kršenja ili izbjegavanja mjera ograničavanja, uključujući i kada postoji sumnja na to da se mjere ograničavanja krše ili izbjegavaju posredstvom povezanih osoba, ili kada su u posjedu informacija koje bi nadležnim tijelima bile potrebne za provođenje mjera ograničavanja, obveznici postupanja u skladu s odredbama Zakona dužni su bez odgađanja odnosno najkasnije prvog radnog dana nakon saznanja za njihovo postojanje dostaviti takve podatke i informacije nadležnom tijelu koje je sukladno ovome članku zaduženo za provođenje takvih mjeru ograničavanja.

#### **III.2. POSTUPANJE U SLUČAJU SUMNJE NA KRŠENJE ILI IZBJEGAVANJE MJERE OGRANIČAVANJA**

Sukladno članku 8. stavku 26. Zakona, svi obveznici postupanja dužni su o okolnostima koje upućuju na mogućnost kršenja ili izbjegavanja mjera ograničavanja, uključujući i kada postoji sumnja na to da se mjere ograničavanja krše ili izbjegavaju posredstvom povezanih osoba, ili kada su u posjedu informacija koje bi nadležnim tijelima bile potrebne za provođenje mjera ograničavanja, bez odlaganja, odnosno najkasnije prvog radnog dana nakon saznanja za njihovo postojanje dostaviti takve podatke i informacije nadležnom tijelu koje je sukladno članku 8. ZMO zaduženo za provođenje takvih mjera ograničavanja.

#### **IV. SUSTAV PRIMJENE MJERA OGRANIČAVANJA**

Obveznici su dužni identificirati, procijeniti i razmotriti moguće rizike zaobilaženja mjera ograničavanja te poduzeti mjere za ublažavanje tih rizika, a što se ostvaruje provođenjem dubinske analize te postupanjem sukladno utvrđenjima koja su rezultat iste.

Usvajanjem pristupa procjene rizika i upravljanja rizikom za zaobilaženje mjera ograničavanja osigurava se da mjere poduzete za sprječavanje ili ublažavanje zaobilaženja mjera ograničavanja budu razmjerne utvrđenim rizicima.

Dubinska analiza radi procjene rizika zaobilaženja primjene mjera ograničavanja obuhvaća:

- Identifikaciju prijetnji i izloženosti
- Analizu rizika
- mjere ublažavanja rizika
- Redovito ažuriranje

##### **IV.1. IDENTIFIKACIJA PRIJETNJI I IZLOŽENOSTI**

U svrhu identificiranja prijetnji i izloženosti provodi se mapiranje vrsta proizvoda, transakcija i gospodarskih aktivnosti za koje postoji rizik da budu uključeni tehnike zaobilaženja mjera ograničavanja.

Osobitu pozornost potrebnu je primijeniti pri poslovanju s:

- Proizvođačima poluvodičkih uređaja sa sjedištem u EU,
- Proizvođačima artikala koji su navedeni na popisu artikala s bojnog polja visokog prioriteta sa sjedištem u EU-u,
- Proizvođačima robe koja ima vrlo specifičnu tarifnu klasifikaciju i kao takva može biti obuhvaćena zabranom izvoza sa sjedištem u EU-u,
- Proizvođačima robe koja se često i lako može pogrešno kategorizirati prema HS kodu i ne podliježe mjerama ograničavanja sa sjedištem u EU-u,
- Špediterskim subjektima sa sjedištem u EU-u koji organiziraju prijevoz izvezene robe.

##### **IV.2. ANALIZA RIZIKA**

Obveznici su dužni provoditi procjenu rizika te u tu svrhu koristiti pokazatelje rizika, tipologije i sve druge relevantne informacije koje su javno dostupne.

Pri određivanju ocjene rizika, potrebno je procijeniti rizik stranaka s kojima se posluje, rizik poslovnih odnosa koji se zaključuju te transakcija koji su dio poslovanja. Osobito treba razmotriti vrstu, poslovni profil, strukturu te zemljopisno porijeklo stranaka s kojima se posluje, prirodu poslovnog odnosa ili transakcije.

### **IV.3. MJERE UBLAŽAVANJA RIZIKA**

Obveznici su dužni u svrhu ublažavanja rizika zaobilaženja mjera ograničavanja postupati skladno odredbama o sustavu upravljanja rizikom od kršenja mjera ograničavanja i postizanja usklađenosti poslovanja.

### **IV.4. REDOVITO AŽURIRANJE**

Obveznici su dužni ažurno pratiti relevantno zakonodavstvo o mjerama ograničavanja, novosti u tehnikama zaobilaženja mjera ograničavanja, provjeravati službene stranice Ministarstva vanjskih i europskih poslova i elektroničku bazu podataka o mjerama ograničavanja koja sadrži ažurirane mjere, provjeravati službene stranice Finansijskog inspektorata te pravovremeno izvršiti potrebna usklađenja.

## **V. SUSTAV UPRAVLJANJA RIZIKOM OD KRŠENJA MJERA OGRANIČAVANJA I POSTIZANJA USKLAĐENOSTI POSLOVANJA**

Obveznici su dužni provoditi opću dubinsku analizu, a za one subjekte i poslovne odnose za koje se utvrdi da su najkritičnije izloženi rizicima zaobilaženja mjera ograničavanja primijeniti pojačanu dužnu pažnju i provesti pojačanu dubinsku analizu.

### **V.1. OPĆA DUBINSKA ANALIZA**

Obveznici su dužni obaviti dubinsku analizu:

- a) pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa strankom;
- b) ako postoji sumnja u vjerodostojnost i primjerenost prethodno dobivenih podataka o stranci;
- c) uvijek kada se utvrdi postojanje rizika zaobilaženja mjera ograničavanja ili drugih prijetnji i izloženosti u smislu ovog Pravilnika, Zakona ili drugog mjerodavnog propisa..

Mjere dubinske analize, pored obveza iz točke IV. ovog Pravilnika, obuhvaćaju:

- a) utvrđivanje identiteta stranke i provjeru njezina identiteta na osnovi dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz vjerodostojnoga, pouzdanoga i neovisnoga izvora, uključujući, ako ga stranka ima, kvalificirani certifikat za elektronički potpis ili elektronički pečat ili bilo koji drugi siguran, daljinski ili elektronički, postupak identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatile relevantna nacionalna tijela;
- b) utvrđivanje identiteta stvarnog vlasnika stranke i poduzimanje odgovarajućih mjer za provjeru identiteta stvarnoga vlasnika stranke, uključujući poduzimanje mjer potrebnih za razumijevanje vlasničke i kontrolne strukture stranke kada je stranka trgovačko društvo, druga pravna osoba i s njome izjednačen subjekt ili trust i s njime izjednačen subjekt stranoga prava;
- c) prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa te drugih podataka u skladu sa Zakonom i na temelju njega donesenim podzakonskim aktima;
- d) stalno praćenje poslovnog odnosa, uključujući i kontrolu transakcija koje stranka obavlja tijekom poslovnoga odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima obveznika o stranci, poslovnom profilu, profilu rizika, uključujući prema potrebi i podatke o izvoru sredstava, pri čemu dokumentacija i podaci kojima obveznik raspolaže moraju biti ažurni.

### **V.1.a. Prikupljanje podataka**

Pri obavljanju dubinske analize stranke pri uspostavljanju poslovnog odnosa, potrebno je pribaviti sljedeće podatke:

- a) ime i prezime, prebivalište, dan, mjesec i godina rođenja, identifikacijski broj, naziv i broj identifikacijske isprave, naziv i državu izdavatelja te državljanstvo/državljanstva za sljedeće fizičke osobe:
  - za fizičku osobu i njezinoga zakonskog zastupnika, obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koja uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, odnosno za koju se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju;
  - za zakonskog zastupnika i punomoćnika koji za pravnu osobu ili drugu pravnu osobu i s njom izjednačenog subjekta uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju;
  - za punomoćnika koji za stranku uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju.
- b) za obrt i drugu samostalnu djelatnost:
  - naziv, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) i identifikacijski broj obrta i osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost kada se u svrhu poslovanja obrta ili obavljanja druge samostalne djelatnosti uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju;
  - naziv, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) obrta i osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost kojoj je namijenjena transakcija te identifikacijski broj obrta i osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost samo ako mu je taj podatak dostupan.
- c) naziv, pravni oblik, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) i identifikacijski broj za sljedeće pravne osobe:
  - za koju se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija odnosno za pravnu osobu u čije se ime uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju;
  - za drugu pravnu osobu i s njom izjednačeni subjekt (domaća i strana udruga i njihov savez, zaklada, fundacija, ustanova, umjetnička organizacija, komora, sindikat, udruga poslodavaca, politička stranka, zadruga, kreditna unija, vjerska zajednica).
- d) ime i prezime, država prebivališta, dan, mjesec i godina rođenja, državljanstvo/državljanstva stvarnog vlasnika stranke;
- e) podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnoga odnosa, uključujući i informaciju o djelatnosti stranke;
- f) datum i vrijeme uspostavljanja poslovnog odnosa;
- g) prema potrebi, podatke o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet poslovnoga odnosa;
- h) druge podatke o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama koji su mu potrebni za obrazloženje razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Osobni podaci prikupljeni na temelju Zakona i ovoga Pravilnika obrađuju se isključivo u svrhu primjene međunarodnih mjera ograničavanja što se smatra javim interesom sukladno s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), i takvi podaci ne smiju biti dalje obrađivani na način koji nije sukladan s tom svrhom.

### **V.2. POJAČANA DUBINSKE ANALIZE**

### **V.2.a. Indikatori za provođenje pojačane dubinske analize**

Obveznici su dužni provesti pojačanu dubinsku analizu ukoliko prilikom provođenja opće dubinske analize pronađu dokaze o postojanju jednom od sljedećih indikatora:

- neizravna transakcija koje nema ekonomskog smisla;
- novi klijent/transakcija s društvima koje se nalaze u zemljama poznatim kao "centri za zaobilaženje" i uključuju stavke navedene kao stavke bojnog polja visokog prioriteta.
- tranzit kroz zemlje ili teritorije poznate kao "centri za zaštitu od štete na temelju dostupnih informacija
- složene korporativne ili zakladničke strukture čija složenost nije opravdana poslovnim profilom subjekta ili korištenje trust aranžmana ili složenih korporativnih struktura koje uključuju offshore tvrtke;
- poslovni partner je nedavno osnovan ili se spojio sa sankcioniranim subjektom
- promjena stvarnog vlasnika neposredno prije ili nakon izricanja sankcija;
- prijenos imovine koja je povezana sa sankcioniranom osobom, od strane članova obitelji ili na drugi način u njihovo ime;
- brojni prijenosi dionica sa sankcioniranih subjekata na nesankcionirane subjekte koji uključuju korporacije osnovane od strane istih pojedinaca ili entiteta
- potencijalna kontrola subjekta od strane treće osobe unatoč ne postojanju pravnog temelja
- zakonski zastupnik nije u komunikaciji, odnosno sva komunikacija ide preko redovnog zaposlenika ili predstavnika koji ima opću punomoć

### **V.2.b. Pojačana dubinska analiza u odnosu na subjekte odnosa**

Prilikom provedbe pojačane dubinske analize obveznik je dužan u odnosu na subjekte odnosa :

- provesti postupak identifikacije za sve sudionike odnosa ovom pravilniku,
- utvrditi eventualno postojanje prethodnog kršenja mjera ograničavanja,
- utvrditi sve relevantne okolnosti vlasničke strukture subjekata odnosa,
- utvrditi eventualnu izravnu ili neizravnu primjenu mjera ograničavanja u odnosu na subjekta analize.

### **V.2.c. Pojačana dubinska analiza u odnosu na transakcije, tok novca i rute robe**

Prilikom provedbe pojačane dubinske analize obveznik je dužan u odnosu na transakcije, tok novca i rute robe, uključenost i odgovornost prijevozničkih tvrtki:

- utvrditi koja je zemlja podrijetla/tranzita/odredišta robe i je li ta zemlja susjedna zemlji u odnosu na koju su određene mjere ograničenja, utvrditi
- utvrditi koji koriste li se složeni/neobičajeni prijevozni pravci
- utvrditi eventualnu promjenu vrijednost robe od uvođenja sankcija te eventualnu promjenu načina trgovanja/transakcija, npr. nametnuti ugovorni uvjeti
- utvrditi poslovno obrazloženje transakcije i financijske sheme transakcije te jesu li iste opravdane njenom svrhom
- utvrditi eventualnu promjenu načina prijevoza/otpreme promijenio od uvođenja sankcija
- utvrditi eventualno postojanje neobičnih elemenata u dokumentaciji koji se ne podudaraju

## **V.2.d. Pojačana dubinska analiza u odnosu na robu**

Prilikom provedbe pojačane dubinske analize obveznik je dužan u odnosu na robu:

- utvrditi podlježe li roba sankcijama ili pravilima kontrole izvoza/uvoza
- utvrditi radi li se o robi koja je uključena u popis ratnih artikala visokog prioriteta ili na popis ekonomski kritičnih dobara te sadrži li roba komponente za koje postoji veća vjerojatnost da će se rastaviti i preusmjeriti u nenamjenske svrhe

## **VI. OVLASTI I ODGOVORNOSTI OSOBE ZADUŽENE ZA MJERE OGRANIČAVANJA**

Hrvatska odvjetnička komora će imenovati osobu zaduženu za primjenu i provođenje mjera ograničavanja koje se provode na temelju obvezujućih pravnih akata Europske unije, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija te mjera ograničavanja koje donosi Vlada Republike Hrvatske.

## **IV.2. POSTUPANJE OSOBE ZADUŽENE ZA MJERE OGRANIČAVANJA**

Osoba zadužena za primjenu i provođenje mjera ograničavanja obvezna je poduzeti sve radnje kako bi osiguralo postupanje u skladu s odredbama Zakona i propisima donesenima na temelju Zakona te je u tom smislu obvezna osobito:

- Ažurno provjeravati službene stranice Ministarstva vanjskih i europskih poslova i elektroničku bazu podataka o mjerama ograničavanja koja sadrži ažurirane mjere iz članka 4. stavka 1. Zakona
- Ažurno provjeravati službene stranice Financijskog inspektorata
- Ažurno obavještavati sve zaposlenike o ažuriranim mjerama ograničavanja
- Po zaprimanju obavijesti zaposlenika o utvrđenjima provedene dubinske analize koja ukazuju na potrebu daljnog postupanja poduzimanje dužnih radnji.
- Dostavljati obavijesti nadležnim tijelima za koje sukladno Zakonu postoji obveza dostavljanja.

## **V. POSTUPANJE SVIH ZAPOSLENIKA U PRIMJENI I PROVOĐENJU MJERA OGRANIČAVANJA**

U svrhu učinkovite primjene mjera ograničavanja, svi zaposlenici Hrvatske odvjetničke komore obvezni su postupati sukladno zakonom i ovim pravilnikom predviđenim obvezama postupanja za sve obveznike te su u tom smislu obvezni provoditi opću dubinsku analizu u kontekstu koje se provodi postupak provjere identifikacije.

U slučaju utvrđivanja potrebe poduzimanja dalnjih radnji u kontekstu utvrđenja provedene dubinske analize svi zaposlenici obvezni su dostaviti obavijesti osobi zaduženoj za primjenu i provođenje mjera ograničavanja unutar obveznika.

## **V.1. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA FIZIČKE OSOBE, OBRTNIKA I OSOBE KOJA OBAVLJA DRUGU SAMOSTALNU DJELATNOST**

Za stranku koja je fizička osoba i njezinoga zakonskog zastupnika te stranku koja je obrtnik ili osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću identitet stranke se provjerava uvidom u službeni osobni dokument stranke u njezinoj nazočnosti.

Utvrđuju se sljedeći podaci: dan, mjesec i godina rođenja, identifikacijski broj, naziv i broj identifikacijske isprave, naziv i država izdavatelja te državljanstvo/državljanstva.

Ako se iz uvida u službeni osobni dokument ne mogu prikupiti svi propisani podaci, nedostajući podaci prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje podnese stranka.

Kada se iz objektivnih razloga ne uspije prikupiti podatak u skladu s gore opisanim postupkom, takav se podatak može prikupiti neposredno od stranke, uz dužnost poduzimanja razumnih mjera za provjeru tog podatka.

Ako je stranka obrtnik ili osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću, podaci se prikupljaju uvidom u izvornik ili ovjerenu presliku dokumentacije iz obrtnoga ili drugoga javnog registra koja dokumentacija ne smije biti starija od tri mjeseca, odnosno neposrednim uvidom u obrtni ili drugi javni registar.

## **V.2. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA PRAVNE OSOBE**

Identitet stranke koja je pravna osoba i za stranku koja je strana pravna osoba koja obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj preko podružnice utvrđuje se i provjerava uvidom u izvornik ili ovjerenu presliku dokumentacije iz sudskog ili drugoga javnog registra koju mu u ime pravne osobe dostavi zakonski zastupnik ili punomoćnik pravne osobe.

Utvrđuju se sljedeći podaci:

- naziv, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) i identifikacijski broj pravne osobe;
- podaci o članovima uprave ili osobama koje obavljaju jednakovrijedne funkcije (ime, prezime, identifikacijski broj, država prebivališta); i
- podaci o osobama ovlaštenima za zastupanje pravne osobe (ime, prezime, identifikacijski broj, država prebivališta).

Dokumentacija za utvrđivanje identiteta prilikom podnošenja ne smije biti starija od tri mjeseca.

Za stranku koja je domaća i strana udruga, saveza udruga, zaklada, fundacija, ustanova, umjetnička organizacija, komora, sindikat, udruga poslodavaca, politička stranka, zadruga, kreditna unija, vjerska zajednica, utvrđuje se i provjerava identitet osobe ovlaštene za zastupanje odnosno zakonskog zastupnika, utvrđuje i provjerava identitet punomoćnika te pribavlja punomoć za zastupanje ako je stranka zastupana po punomoćniku prikupljaju se i sljedeći podaci: ime i prezime, prebivalište, dan, mjesec i godina rođenja, identifikacijski broj, naziv i broj identifikacijske isprave, naziv i državu izdavatelja te državljanstvo/državljanstva za fizičku osobu i naziv, pravni oblik, sjedište (ulica i kućni broj, mjesto i država) i identifikacijski broj za pravnu osobu. Utvrđivanje i provjera identiteta zakonskog zastupnika pravne osobe

### **V.2.a. Utvrđivanje i provjera identiteta zakonskog zastupnika pravne osobe**

Identitet zakonskog zastupnika pravne osobe utvrđuje se i provjerava uvidom u službeni osobni dokument zakonskog zastupnika u njegovoj nazočnosti.

Ako iz toga dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz druge važeće javne isprave.

Kada se iz objektivnih razloga ne uspije prikupiti podatak u skladu s gore opisanim postupkom, takav se podatak može prikupiti neposredno od stranke, uz dužnost poduzimanja razumnih mjera za provjeru tog podatka.

### **V.3. UTVRĐIVANJE I PROVJERA IDENTITETA PUNOMOĆNIKA FIZIČKE OSOBE, OBRTNIKA I OSOBE KOJA OBAVLJA DRUGU SAMOSTALNU DJELATNOST, TE PUNOMOĆNIKA PRAVNE OSOBE**

Ako stranka, koja je fizička osoba, obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, preko punomoćnika uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, utvrđuje se i provjerava identitet punomoćnika uvidom u službeni osobni dokument punomoćnika u njegovoj nazočnosti.

Ako iz tog dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje podnese punomoćnik.

Identitet punomoćnika pravne osobe utvrđuje se uvidom u službeni dokument punomoćnika u njegovoj nazočnosti. Ako iz tog dokumenta nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz druge važeće javne isprave koju podnese punomoćnik odnosno neposredno od punomoćnika.

### **V.4. UTVRĐIVANJE STVARNOG VLASNIKA STRANKE I SUBJEKTA KONTROLE**

Kriterij koji treba uzeti u obzir prilikom procjene je li pravna osoba ili subjekt u vlasništvu druge osobe ili posjeduje li subjekt više od 50 % vlasničkih prava subjekta ili ima u njemu većinski udjel. Ako je taj kriterij zadovoljen, smatra se da je pravna osoba ili subjekt u vlasništvu druge osobe ili subjekta.

Kriteriji koje treba uzeti u obzir prilikom procjene je li pravna osoba ili subjekt pod kontrolom druge osobe ili subjekta, samostalno ili temeljem sporazuma s drugim dioničarom ili drugom trećom strankom mogu između ostalog uključivati:

- (a) pravo ili ostvarivanje prava na imenovanje ili smjenjivanje većine članova administrativnog, upravnog ili nadzornog tijela takve pravne osobe ili subjekta;
- (b) imenovanje, isključivo na temelju korištenja nečijih glasačkih prava, većine članova administrativnih, upravnih ili nadzornih tijela neke pravne osobe ili subjekta koji su obnašali dužnost u ovoj i prošloj finansijskoj godini;
- (c) samostalni nadzor temeljem sporazuma s ostalim dioničarima u nekoj pravnoj osobi ili subjektu, ili s članovima neke pravne osobe ili subjekta, nad većinom glasačkih prava dioničara ili članova u toj pravnoj osobi ili subjektu;
- (d) pravo na ostvarivanje dominantnog utjecaja na neku pravnu osobu ili subjekt na temelju sporazuma zaključenog s tom pravnom osobom ili subjektom, ili na temelju odredbe u memorandumu ili statutu te pravne osobe ili subjekta, gdje pravo kojim je uređena ta pravna

osoba ili subjekt, dozvoljava da ta pravna osoba ili subjekt bude predmetom takvog sporazuma ili odredbe;

(e) ovlasti za ostvarivanje prava vladajućeg utjecaja iz točke (d), a da se ne bude nositelj tog prava;

(f) pravo na korištenje cjelokupne ili djelomične imovine neke pravne osobe ili subjekta;

(g) upravljanje poslovima neke pravne osobe ili subjekta na jedinstvenoj osnovi uz istovremeno objavljivanje konsolidiranih izvješća;

(h) solidarno preuzimanje financijskih obveza neke pravne osobe ili subjekta, ili pružanje jamstava toj pravnoj osobi ili subjektu.

Ako je zadovoljen neki od tih kriterija smatra se da je pravna osoba ili subjekt pod kontrolom druge osobe ili subjekta osim ako se može utvrditi suprotno i to za svaki slučaj zasebno.

Zadovoljavanje gore navedenih kriterija vlasništva ili kontrole može se opovrgnuti za svaki slučaj zasebno. Neizravno stavljanje na raspolaganje sredstava ili gospodarskih resursa ciljanima osoba i subjektima

Ako su u skladu s gore navedenim kriterijima ustanovljeni vlasništvo ili kontrola, smatra se da stavljanje na raspolaganje sredstava ili gospodarskih resursa pravnim osobama ili subjektima koji nisu na popisu, a koji su u vlasništvu ili pod kontrolom osobe ili subjekta na popisu, u načelu predstavlja neizravno stavljanje na raspolaganje potonjima, osim ako se može razumno utvrditi, za svaki slučaj zasebno, upotrebom pristupa temeljenog na procjeni rizika, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući niže navedene kriterije, da dotična sredstva ili gospodarske resurse neće upotrebljavati ili imati od njih koristi ta osoba ili subjekt na popisu.

Kriteriji koje treba uzeti u obzir uključuju između ostalog:

- (a) datum i narav ugovornih poveznica između dotičnih subjekata npr. ugovori o prodaji, nabavi ili distribuciji);
- (b) relevantnost sektora aktivnosti subjekta koji nije na popisu za subjekt koji jest na popisu;
- (c) značajke sredstava ili gospodarskih resursa koji su stavljeni na raspolaganje subjektu na popisu, uključujući njihovu moguću praktičnu upotrebu od strane subjekta na popisu te jednostavnost prijenosa tih sredstava ili gospodarskih resursa subjektu na popisu.

Ne smatra se da osoba ili subjekt na popisu ima korist od gospodarskih resursa samo zato što ih osoba ili subjekt koji nije na popisu upotrebljava za stvaranje dobiti koja se može djelomično rasporediti dioničaru koji je na popisu.

## V.5. UTVRĐIVANJE POVEZANIH OSOBA

Obveznik je dužan poduzeti radnje radi identifikacije povezanih osoba jer je imovina osoba u odnosu na koje su uvedene mjere ograničavanja često formalno u vlasništvu trećih osoba koje su s njima povezane na jedan ili više načina.

Sukladno članku 4. stavku 9. Zakona, povezanom osobom smatra se fizička ili pravna osoba, ili drugi subjekt, povezana sa subjektima obuhvaćenima mjerama ograničavanja tako da izravno ili neizravno putem jednoga ili više posrednika ima kontrolu nad subjektom obuhvaćenog mjerama ograničavanja ili je pod kontrolom subjekta obuhvaćenog mjerama ograničavanja.

Povezane osobe su povezane stranke odnosno osobe u smislu Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja koji su preuzeti Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenog 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL. L. 320, 29. 11. 2008., str. 1) i njezinim svakodobnim izmjenama.

Obveznici su dužni do najveće moguće mjere samostalno utvrditi je li riječ o povezanim osobama, te u slučaju utvrđivanja kontrole, provesti mjere ograničenja i prema kontroliranoj osobi (osim u slučaju primjene odstupanja od mjere ograničavanja temeljem odobrenja nadležnog tijela).

Nakon što obveznici provedu sve korake potrebne da do najveće moguće mjere samostalno utvrde je li riječ o povezanim osobama, a isto ne uspiju sa sigurnošću utvrditi, ali i dalje postoji razumna sumnja da je ipak riječ o povezanim osobama, o tome obavještavaju Stalnu skupinu na sljedeću adresu: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Za Stalnu skupinu za primjenu i praćenje provedbe mjera ograničavanja Trg Nikole Šubića Zrinjskog 7-8, Zagreb adresa elektroničke pošte: sankcije@mvep.hr

## **V.6. POSTUPANJE U SLUČAJU SUMNJE NA POGREŠNO UTVRĐEN IDENTITET**

U slučaju sumnje na pogrešno utvrđeni identitet fizičke osobe obraća se ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove u svrhu provjere i utvrđivanja njezina pravog identiteta i utvrđivanja razlikovanja u odnosu na osobu na sankcijskom popisu.

U slučaju sumnje na pogrešno utvrđeni identitet pravne osobe ili drugog subjekta obraća se sudu ili drugom tijelu nadležnom za vođenje registra radi provjere i utvrđivanja njihova pravog identiteta u odnosu na pravnu osobu ili drugi subjekt na sankcijskom popisu.

## **VI. ČUVANJE PODATAKA, NAČIN VOĐENJA I SADRŽAJ EVIDENCIJA PODATAKA O PROVEDBI MJERA OGRANIČAVANJA**

Potrebno je voditi sljedeće evidencije:

- evidenciju podataka o rezultatima stavnoga praćenja službenih stranica Ministarstva vanjskih i europskih poslova i elektroničke baze podataka o mjerama ograničavanja koja sadrži ažurirane mjere iz članka 4. stavka 1. Zakona
- evidenciju o poduzetim mjerama i o eventualnim poteškoćama s kojima se susreo tijekom procesa provjere identifikacija
- evidenciju podataka o strankama
- evidenciju o provedenim pojačanim dubinskim analizama
- evidenciju o obavijestima dostavljenima nadležnim tijelima.

Rok čuvanja dokumentacije je 10 godina od prestanka poslovnoga odnosa, obavljanja transakcije ili prikupljanja podataka.

## **VII. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I IZOBRAZBA ZAPOSLENIKA**

Svi zaposlenici Hrvatske odvjetničke komore koji obavljaju poslove tijekom kojih je potrebno provesti mjere ograničavanja dužni su se redovito stručno osposobljavati i obrazovati na području primjene propisa o mjerama ograničavanja te su obvezni sudjelovati u edukacijama koje organizira nadležno tijelo.

## **VIII. ZAVRŠNE ODREDBE**

Svi zaposlenici Hrvatske odvjetničke komore koji obavljaju poslove tijekom kojih je potrebno provesti mjere ograničavanja dužni su politike, kontrole i postupke za provođenje mjera ograničavanja provoditi u praksi i redovito ih, a najmanje jednom godišnje, preispitivati i ažurirati.

Svi zaposlenici Hrvatske odvjetničke komore koji obavljaju poslove tijekom kojih je potrebno provesti mjere sprječavanja ograničavanja, dužni su se u potpunosti pridržavati odredbi Zakona i drugih propisa donesenih na temelju Zakona, ovog Pravilnika kao i drugih internih akata odvjetničkog društva/ureda koji su doneseni na temelju Zakona.

Hrvatska odvjetnička komora će informacije i dokumentaciju prikupljenu primjenom Zakona čuvati u rokovima i na način propisan tom odredbom a po proteku roka podatke brisati a dokumentaciju uništiti u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na internetskim stranicama Hrvatske odvjetničke komore.

**HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA**  
Predsjednik  
Robert Travaš, v.r.

Broj: 6400-2024-1

Zagreb, 6. lipnja 2024.